

**МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
INTERNATIONAL SCIENTIFIC-PRACTICAL CONFERENCE**

**НАУКА, ОСВІТА, ТЕХНОЛОГІЇ ТА СУСПІЛЬСТВО:
НОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ І ПЕРСПЕКТИВИ**

**SCIENCE, EDUCATION, TECHNOLOGY AND SOCIETY:
NEW RESEARCH AND PERSPECTIVES**

**Збірник тез доповідей
Book of abstracts**

**2 липня 2022 р.
July 2, 2022**

**м. Полтава, Україна
Poltava, Ukraine**

**УДК 33
ББК 65**

Наука, освіта, технології та суспільство: нові дослідження і перспективи: збірник тез доповідей міжнародної науково-практичної конференції (Полтава, 2 липня 2022 р.). Полтава: ЦФЕНД, 2022. 79 с.

У збірнику тез доповідей представлено матеріали учасників Міжнародної науково-практичної конференції «Наука, освіта, технології та суспільство: нові дослідження і перспективи» з:

Боярський ФК НУБП України

Вінницький національний аграрний університет

Волинський національний університет імені Лесі Українки

Дніпровський державний медичний університет

Дніпровський національний університет ім. Олеса Гончара

Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка

Житомирський агротехнічний коледж

Житомирський державний університет імені Івана Франка

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Луцький національний технічний університет

Львівська національна академія мистецтв

Львівський національний університет імені Івана Франка

Львівський університет бізнесу і права

Національний авіаційний університет

Національний технічний університет «Дніпровська політехніка»

Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

Національний університет біоресурсів та природокористування України

Одеський національний медичний університет

Павлівський опорний заклад освіти – ліцей Болградського району Одеської області

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка

Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Центр професійно-технічної освіти м. Житомир

У збірнику тез доповідей висвітлюються результати наукових досліджень з актуальних питань науки, освіти, технологій та суспільства.

Тематика конференції охоплює актуальні проблеми: педагогічних наук; філологічних наук; економічних наук; юридичних наук; психологічних наук; медичних наук; біологічних наук; сільськогосподарських наук; технічних наук; історичних наук; філософських наук; географічних наук; національної безпеки; політичних наук; фізичного виховання та спорту; соціальних комунікацій.

Видання розраховане на науковців, викладачів, працівників органів державного управління, студентів вищих навчальних закладів, аспірантів, докторантів, працівників державного сектору економіки та суб'єктів підприємницької діяльності.

**ЦЕНТР
ФІНАНСОВО-
ЕКОНОМІЧНИХ
НАУКОВИХ
ДОСЛІДЖЕНЬ**

© Автори тез, 2022

© Центр фінансово-економічних наукових досліджень, 2022

Офіційний сайт: <http://www.economics.in.ua>

<i>Мендела І. Я.</i> ПРОСУВАННЯ В ГОТЕЛЬНОМУ БІЗНЕСІ.....	21
<i>Нікітенко К. В.</i> МЕНЕДЖМЕНТ СУЧАСНОГО МИСТЕЦТВА: ТЕСТ НА ВІДПОВІДНІСТЬ ПРИНЦИПАМ ГУМАНІСТИЧНОЇ ЦИВІЛІЗАЦІЇ	22
<i>Табенська О. І.</i> ПЕРСПЕКТИВИ КЛАСТЕРНОЇ МОДЕЛІ ОРГАНІЗАЦІЇ БІЗНЕСУ	24
<i>Карачевцева О. А.</i> ПРОБЛЕМА БЮДЖЕТНОГО ДЕФІЦИТУ ТА ШЛЯХИ ЇЇ ВИРІШЕННЯ.....	27
СЕКЦІЯ 4. ЮРИДИЧНІ НАУКИ SECTION 4. LEGAL SCIENCES	28
<i>Димитрієва Т. В.</i> ПРИЗНАЧЕННЯ БІЛЬШ М'ЯКОГО ПОКАРАННЯ НІЖ ПЕРЕДБАЧЕНО ЗАКОНОМ ЗА КРИМІНАЛЬНИМ ЗАКОНОДАВСТВОМ РЕСПУБЛІКИ ПОЛЬЩІ	28
<i>Пилипенко В.</i> ГЕНОЦИД ЧИ НАЦІОЦИД? ДО ПИТАННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ЗЛОЧИННИХ ДІЯНЬ РОСІЇ НА ТЕРИТОРІЯХ СУВЕРЕННОЇ УКРАЇНИ.....	31
<i>Росохата Д. І.</i> ЮРИДИЧНА ПРИРОДА ДЕРЖАВНОГО ЕКОЛОГІЧНОГО КОНТРОЛЮ	33
СЕКЦІЯ 5. ПСИХОЛОГІЧНІ НАУКИ SECTION 5. PSYCHOLOGICAL SCIENCES	35
<i>Заміщак М. І., Чихляєва Н. В.</i> СПЕЦІАЛЬНА ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА ФАХІВЦЯ З ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ.....	35
СЕКЦІЯ 6. МЕДИЧНІ НАУКИ SECTION 6. MEDICAL SCIENCES	37
<i>Аряєв М. Л., Усенко Д. В., Капліна Л. Є.</i> АНКЕТУВАННЯ СТУДЕНТІВ ЩОДО ЯКОСТІ ВИКЛАДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ПЕДІАТРІЯ»	37
<i>Бишлей Н. О., Павлова В. В., Стрельцов М. С.</i> РИЗИКИ, ПОВ'ЯЗАНІ ЗІ СТАНОМ ЗДОРОВ'Я ДИТИНИ, ЩО ЗАЗНАЛА ДОМАШНЬОГО НАСИЛЬСТВА	38

функція мистецтва виступає потужним чинником, що забезпечує розвиток людства у відповідності з принципами гуманістичної цивілізації.

Список літератури

1. Колбер Ф., Эввар И. Арт-менеджмент – наука третьего тысячелетия. *Арт-менеджмент*. 2002. № 3. С. 3–10.
2. Тейлор Б. ART TODAY. Актуальное искусство 1970-2005 / пер. с англ. Э. Д. Меленевской. М.: СЛОВО/SLOVO, 2006. 256 с.
3. Алексеевский В. С. Социокультурная концепция общей теории менеджмента. *Менеджмент в России и за рубежом*. 2004. № 2. С. 21–36.

УДК 338.48-025.27

Табенська О. І.

к. е. н., старший викладач кафедри менеджменту ЗЕД,
готельно-ресторанної справи та туризму
Вінницький національний аграрний університет

ПЕРСПЕКТИВИ КЛАСТЕРНОЇ МОДЕЛІ ОРГАНІЗАЦІЇ БІЗНЕСУ

Інтеграційні процеси, які відбуваються в економіці на світовому рівні, призводять до зростання конкурентної боротьби в туристичній галузі та як наслідок до активізації пошуку альтернативних шляхів стимулювання туристичних потоків.

Одним з інноваційних шляхів отримання конкурентних переваг є модель кластеризації, що може забезпечити розвиток горизонтальної інтеграції з формуванням мережевих структур. Це дасть змогу поліпшити умови для впровадження різних організаційних форм господарювання та їх кооперації, забезпечуючи сталий розвиток на принципах економічної самодостатності.

Україна, відповідно до взятих перед Європейським Союзом зобов'язань, зобов'язана досягти та підтримувати належний рівень конкурентоспроможності й інноваційності національної економіки. Тому актуальним є наукове обґрунтування і практичне застосування кластерної моделі, яка передбачає кооперацію споріднених галузей та інституцій, що дозволить досягнути синергійного ефекту у розвитку туризму в Україні [1, с. 191-194].

На сучасному етапі, в умовах трансформації глобальних економічних процесів, саме інтеграція основних та додаткових підрозділів в єдину комплексну структуру, забезпечить збереження існування виробництва, чи надання послуг, в цілому.

Кластер виступає каталізатором регіональної інтеграції, популяризації цінностей, створених людиною протягом усієї її історії, та відіграє важливу роль у формуванні національної самосвідомості, консолідації суспільства. Саме від рівня розвитку процесів кластеризації, значимості та унікальності туристичного кластеру залежить його привабливість для потенційних туристів.

Водночас, регіон за допомогою туристичних кластерів розкриває свої ідейні, культурно-історичні, побутові цінності, і на цій основі кластер слугує засобом збереження національних надбань, виховання нових поколінь та є важливим інструментом досягнення взаєморозуміння і співпраці, збагачення культур різних народів.

Через кластерні технології формується єдине комплексне уявлення про регіон, яке за допомогою інструментів територіального маркетингу трансформується в імідж.

Завдяки активному функціонуванню кластер розкриває можливості регіону як цікавої туристичної дестинації та забезпечує залучення інвестицій, розвиток в'їзного туризму, розширення ринків збуту регіонального туристичного продукту та вихід на міжнародний ринок, створення нових робочих місць, наповнення коштів місцевих і державного бюджетів, збереження і нарощення культурного потенціалу, гармонізацію міжнародних відносин, активну участь регіональних органів влади, територіальних громад та суб'єктів господарювання у збереженні й оздоровленні навколишнього природного середовища, підвищення якості життя місцевого населення [2, с. 17-23].

Український вчений-економіст В.К.Збарський, аналізуючи сутність кооперації та інтеграції, зауважує, що М. Туган-Барановський та М. Д. Кондратьєв надавали кооперуванню селянських господарств вирішального значення.

Трагування сутності інтеграції, кооперації досліджували провідні вчені – економісти, а саме: Саблук П. Т., Азізов С. П., Канінський П. К., Скупий В. М., Коденська М. Ю., Макаренко П. М., Мельник Л. Л.

Саблук П. Т., зокрема, зауважив, що «інтеграція це – процес поєднання (синтез) сільського господарства і промисловості, ґрунтується на сукупності виробничих взаємовідносин» [3].

Азізов С. П., Канінський П. К., Скупий В. М. вважали, що «інтеграція це – процес зближення і об'єднання галузей сільського господарства та промисловості з метою виробництва, переробки і реалізації продукції» [4].

Коденська М. Ю. стверджує що «інтеграція це – процес удосконалення організаційно-виробничих структур і економічних відносин, в основі якого знаходиться органічна єдність в господарстві або певному регіоні сільського господарства, промисловості або інших видів виробництва» [5, с. 5-13].

Макаренко П. М., Мельник Л. Л., Карпенко А. М. вважають що «інтеграція це – процес об'єднання різних підсистем для досягнення завдань, цілей організації або внесення окремих частин в єдине ціле певної системи» [6, с. 114].

Найбільш досконалою формою територіальної організації рекреаційного господарства вважалися рекреаційні центри та вузли. Однак, у відповідь на потреби сучасного туристичного ринку, в процесі еволюції об'єднань суб'єктів господарювання виникли та зараз активно використовуються в туристичній діяльності нові форми об'єднань – кластери, які являють собою територіально-галузеві об'єднання, внесок яких упідвищення ефективності організації туристичної діяльності не підлягає сумніву.

З метою перетворення України на туристичну державу світового рівня, необхідно забезпечити ефективну координацію діяльності підприємств та організацій різних областей економіки, від яких залежить якісне надання туристичних послуг: транспорт, торгівля, зв'язок, виробництво сувенірів, індустрія розваг, видавничко-рекламна діяльність.

Для вирішення виділених проблем необхідні заходи з реформування туристичної індустрії з використанням нових сучасних форм об'єднань підприємств. Кластерний підхід при цьому є сучасним дієвим інструментом для стимулювання регіонального розвитку: зростання зайнятості населення та заробітної плати, збільшення відрахувань до бюджетів різних рівнів, підвищення стійкості та конкурентоспроможності регіональної промисловості та сфери послуг.

Кластерний підхід покликаний забезпечити ефективну взаємодію науки, освіти, виробництва, сервісу, бізнесу та соціокультурної сфери. Він передбачає неформальне добровільне об'єднання підприємств і організацій, що функціонують на певній території, основним завданням якого є оптимальне використання наявного економічного потенціалу регіону та галузі [1, с. 191-194].

Зміна клімату – це одна з найбільших проблем, яка досить актуальна на сучасному етапі. На тлі зростання підвищеної уваги до питань екології, підприємства та компанії, які безпосередньо пов'язані з логістичними процесами, вимушені приділяти належну увагу зменшенню екологічного впливу в своїх логістичних операціях.

Вплив логістики щодо зміни клімату привертає все більшу увагу в побудові збалансованої за видами транспорту національної транспортної системи, здатної задовольнити в повному обсязі потреби економіки та населення у перевезеннях, забезпечити належну якість і безпеку перевізного процесу, а також зменшити негативний вплив транспорту на довкілля.

У більшості випадків термін «логістика» використовують для опису процесу транспортування, зберігання, виробництва матеріально-товарних потоків, тобто коли вони переміщуються з первинного джерела сировини, через виробничу систему до кінцевого пункту призначення. Однак логістика, як така, стала ключовим чинником для економічного розвитку та соціального добробуту нашої країни [7, с. 43-46].

Нова світоглядна парадигма, на якій ґрунтується «Стратегія сталого розвитку України до 2030 року», є політичною та практичною моделлю такого розвитку всіх країн світу, який задовольняє потреби нинішнього покоління без шкоди для можливості майбутніх поколінь задовольняти свої власні потреби. Зазначена модель орієнтована на досягнення оптимального балансу між трьома складовими розвитку – економічною, соціальною та екологічною.

Визначальним у Стратегії є інноваційне спрямування розвитку, яке ґрунтується на активному використанні знань і наукових досягнень, стимулюванні інноваційної діяльності, створенні сприятливого інвестиційного клімату, оновленні виробничих фондів, формуванні високотехнологічних видів діяльності та галузей економіки, підвищенні енергоефективності виробництва, стимулюванні збалансованого економічного зростання, основаному на залученні інвестицій у використання відновлюваних джерел енергії, в екологічно безпечне виробництво та «зелені» технології.

Економічне зростання буде пов'язане не з експлуатацією природних ресурсів, а з широким застосуванням моделей «зеленої» економіки [8, с. 3-6].

Головним завданням під час створення умов для формування і розвитку регіонального кластера є завдання підвищення привабливості території для зовнішніх економічних агентів через використання диференційованої регіональної економічної політики й оптимізацію розміщення чинників виробництва. Завдання органів державного управління в регіоні – створити такі умови, за яких ресурси і потенціал територій використовувалися б найбільш оптимальним чином (на основі поєднання спеціалізації і процесів кооперації).

У контексті рішення даного завдання, на території Вінницької області визначаємо зони і центри, які могли б стати вузловими елементами того, що формує туристський кластер. З погляду розвитку туризму і його просторової диференціації в області виділяють два типи зон, що включають центри туристської активності: опорні (основні) й автономні (другорядні) туристські зони.

Як уже було сказано вище, суттєвими ознаками кластера є розвиток внутрішньої конкуренції і ділової активності компаній у поєднанні зі сприятливими умовами для взаємовигідної співпраці і контрактації. У даному разі внутрішнє конкурентне середовище в рамках регіонального туристського кластера, що формується, у Вінницькій області складається на основі часткової конкуренції між турпродуктами, пропонованими турфірмами в розрізі опорних і автономних туристських зон з однаковою або схожою спеціалізацією [9, с. 92-96].

«Зелені маршрути» – нова форма екологічного туризму, яка включає багатофункціональні маршрути природної і культурної спадщини, що проходять уздовж природних екологічних коридорів, річок, історичних торгових шляхів, тощо. Такий туризм сприяє збереженню природи, запровадженню здорового способу життя, розвитку регіону.

У приміщенні Крижопільської селищної ради Вінницької області відбулось друге організаційне засідання учасників громад. На порядку денному зібрання у Крижополі була розробка та підписання офіційної угоди щодо створення кластера «Південне Поділля» з перспективою приєднання регіону до мережі європейських велосипедних маршрутів у межах екологічного Дністровсько-Бузького коридору «Смарагдовий Шлях» [10].

Зазначимо, що кластерна форма розвитку туризму на основі мережі стійких зв'язків між всіма учасниками ринку туристичних послуг приводить до створення особливої форми сукупного інноваційного продукту, що концентрує різноманітні наукові, технологічні та управлінські винаходи, трансформуючи їх в інновації, комерціалізація яких забезпечує досягнення конкурентних переваг.

Однією з особливостей туристичної діяльності, що відрізняє її від інших сфер господарювання є наявність та важливість туристичних ресурсів, під якими розуміють сукупність природних та штучно створених людиною об'єктів, придатних для створення туристичного продукту.

Туристичні ресурси умовно можна поділити на три групи: природні; історико-культурні; інфраструктурні. Динамічний розвиток туристичної сфери вимагає наявності та відповідного рівня розвитку всіх вищенаведених груп [1, с. 191-194].

Події є потужними стимуляторами туристських потоків. Разом з тим, подієвий туризм допомагає вирішити проблему сезонності в туризмі, приваблюючи туристів в період міжсезоння. Розвиток подієвого туризму сприяє створенню нових додаткових робочих місць і забезпечує зайнятість населення.

Вважаємо, що подієвий туризм є перспективним видом туристичної галузі регіону з невичерпним ресурсним потенціалом. Вони сприяють соціально-економічному росту України, популяризації потенційних туристських ресурсів серед населення.

Для координації подієвого руху та узагальнення інформації щодо нових заходів в країні необхідно створити туристично-інформаційні центри, основною функцією яких повинно бути формування іміджу регіону та збільшення кількості туристів, що його відвідують [11, с. 191-194].

Кластерний підхід у сфері туризму активізує підприємництво через концентрацію ділової активності, тому сприяє створенню робочих місць, доходів, поліпшенню якості туристичних послуг, життя населення на території його запровадження.

Список літератури

1. Бошота Н.В. Перспективи кластерної моделі розвитку підприємств туризму в Україні. *Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України*: зб. наук. пр. 2017. Вип. 6 (128). С. 191-194. URL: [http://ird.gov.ua/sep/sep20176\(128\)/sep20176\(128\)_191_BoshotaN.pdf](http://ird.gov.ua/sep/sep20176(128)/sep20176(128)_191_BoshotaN.pdf)

2. Коляденко С.В. Формування іміджу регіону в умовах розвитку туристичних кластерів. *Економіка і організація управління*. № 3 (31). С. 16-23.

3. Формування та функціонування ринку агропромислової продукції: практ. посіб. Київ: Видавництво «Інститут аграрної економіки» ААН. 2000. С. 55, 180, 230.

4. Азізов С.П. Організація аграрного виробництва і бізнесу : підруч. для студ. вищ. навч. закл. Київ: Видавництво «Фенікс». 2006. С. 57, 79-81, 275-276, 371, 798-815.

5. Коденская М.Е. Агропромышленные предприятия и агрофирмы в условиях перехода к рынку. Киев: Издательство «Украинская сельскохозяйственная академия». 1993. С. 5-13.

6. Макаренко М.В. Технологія управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємства. *Актуальні проблеми економіки*. 2010. №4. С. 114.

7. Корнійко Я.Р., Валявська Н.О. Понятійний апарат та етапи розвитку екологістики. *Економіка та держава*. 2019. № 1. С. 43-46.

8. Про Стратегію сталого розвитку України до 2030 року. Проект Закону України 9015 від 07.08.2018. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=64508 (дата звернення: 25.01.2021).

9. Левицька І.В. Розвиток туристсько-рекреаційного потенціалу регіону як основа формування туристичного кластера. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. Вип. 9. 2016. С. 92-96. <http://tourism.knukim.edu.ua/article/view/154397> (дата звернення: 14.11.2021).

10. Реалізація еколого-туристичного кластеру «Смарагдовий шлях». URL: <https://krzgormada.gov.ua/news/1627030322/> (дата звернення: 15.01.2020).

11. Кудінова І.П. Подієвий туризм в Україні як складова індустрії гостинності. URL: <http://journals.nubip.edu.ua/index.php/Economica/article/download/11306/9907> (дата звернення 4.04.2022).

УДК 336.14

Карачевцева О. А.

студентка,

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

ПРОБЛЕМА БЮДЖЕТНОГО ДЕФІЦИТУ ТА ШЛЯХИ ЇЇ ВИРІШЕННЯ

На сьогодні питання дефіциту державних коштів в Україні постає дуже гостро та набуває великого значення. Бюджетний дефіцит є проблемою, яка впливає негативно на будь – яку країну. Кожного року в Україні кількість дефіцитних коштів тільки зростає, особливо у зв'язку з подіями останніх років. Дефіцит державного бюджету може викликати кризові та інфляційні явища, а також негативно впливати на рівень життя громадян та розвиток країни в цілому.

Оскільки ця проблема завжди була актуальною, дослідженням даного явища займалися багато вітчизняних економістів, серед них: Л. В. Гладченко, Н. І. Редіна, Л. М. Гордєєва, О. М. Куніцин, В. М. Федосєва та інші.

Бюджет є основою фінансової та кредитної систем країни. Він відображає загальний економічний стан держави, характеризує фінансову політику та впливає на соціально – економічне становище країни та її громадян.

Основними причинами появи бюджетного дефіциту в Україні є:

- низький рівень життя суспільства;
- корупція в державному секторі;
- вимушене збільшення витрат на вирішення економічних проблем;
- неефективна робота підприємств;

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

**НАУКА, ОСВІТА, ТЕХНОЛОГІЇ ТА СУСПІЛЬСТВО:
НОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ І ПЕРСПЕКТИВИ**

**Збірник тез доповідей Міжнародної
науково-практичної конференції
(2 липня 2022 р.)**

Українською, англійською та російською мовами

Відповідальний за випуск: Загородний І. Д.

Технічний редактор: Нестеренко В. О.

Художній редактор: Михайленко К. В.

Коректор: Остаповець Н. М.

Дизайнери й верстальники: Артеменко А. А, Григоренко Л. О.

Підписано до друку 02.07.2022 р. Формат 60x90/16

Папір офсетний. Друк – ризографія. Умовн. друк. арк. 6,9

Гарнітура Times New Roman.

Наклад 500 примірників. Зам. № 17499

Надруковано у ФОП Сидоренко А. В.

Свідоцтво про державну реєстрацію серія В01 № 710364 від 07.01.2007 р.

36000, м. Полтава, вул. Дмитра Коряка, 3

Всі права захищені.

Відповідальність за зміст матеріалів несуть автори.

Редакційна колегія може не поділяти думок авторів.

Офіційний сайт: <http://www.economics.in.ua>

